

ban a MTESZ Díj átvétele.

– *Mikor ment nyugdíjba?*

– Utolsó munkanapom a Szolnoki Papírgyárban 1985 május 31-én volt. Ekkor megtartottuk a korábban bevezetett „Fehérmivesség Napját” az iparág részére, e napon

felavattuk „Írás-ipar és gyártörténeti” múzeumunkat is, a másodsorra bővített és a szalmacellulózgyár épületében feleslegesség

váló nagytermében. Ekkor egy órás előadás keretében elbúcsúztam az ipar és a gyár dolgozóitól is, a stafétabotot *dr. Kardos Györgynek* átadtam. Azóta a volt szalmacellulózgyár épülete lebontásra került, a múzeumból kb. egy méter hosszú gyártörténeti anyagot átadtam a helyi levéltárnak, értékesebb makettek a gyár mintatermi kiállításán ma is megtalálhatók.

A MTESZ tagságom két év múlva 60 éves lesz. Ameddig tudok, szeretnék a nyugdíjas találkozókra részt venni, mint ahogy ezt tettem annak megalakulása óta. Jó visszaemlékezni az iparágban eltöltött évekre. Nem volt könnyű, de mégis szép évek voltak ezek. Megérte. MTESZ tagságom szép emlékeket idéz és számomra eredményes, értékes munkával járt.

* * *

Kaptunk és adtunk

Az élet szigorú szabályainak egyike, hogy az ember igazolványainak száma növekedik. Ez egy ideig még örömeket is okozhat, de amikor a növekedés a nyugdíjas igazolvány miatt következik be, kezdődik egy olyan időszak, melynek

kezdetével véget ér az, amit évtizedeken át szeretettel műveltünk, láttuk munkánk eredményét, elismeréseket kaptunk, örök barátságokra tettünk szert és sok kiváló embert megismertünk.

Ennek az átmenetnek vannak nehezen elviselhető velejárói, melyeken jelentősen segít úrrá lenni az, hogy rendszeresen kapok egy folyóiratot. A Papíripart. Mely már 50 éves. Melynek segítségével évtizedeken át új szakmai ismeretekhez juthattunk, tudhatuk, hogy mi újság van a papír világában, de legfőképpen idehaza a kutatásban, fejlesztésben, fejlődésben, az iparág szerkezetében, és

hogyan él, mi történt számos kiváló szakemberrünkkel, vezetőinkkel.

Ez a folyóirat mindig jól támogatta, erősítette iparágunk egyik kiemelkedő vezetőjének azt a gyakran hangoztatott kijelentését, ami szerint az egykori Papíripari Vállalat olyan volt, mint egy nagy család. E folyóirat 50 évére visszatérve, lelkiismereti okokból nem csak azt célszerű számba venni, hogy mit kaptunk, hanem azt is, hogy innen Fűzfőről mit adtunk e folyóirat segítségével a magyar papíriparnak.

Kézenfekvő lenne 50 év példányainak tartalomjegyzékét átnézve felsorolni azon cikkek címét és tartalmát, melyek Fűzfőről származnak, de a felelős szerkesztő minden bizonnyal megtizedelné azokat terjedelmi okokra hivatkozva. Ezt elkerülendő, csak néhány, számomra emlékeztető szakmai és más eseményről írok, melyek hozzájárulhattak ahhoz, hogy annak idején gazdagítsuk iparágunk szakmai folyóiratának segítségével ezt a már említett nagycsaládot.

Az emlékezet elejére tartozik az a nagy munka, mely a hazai szalmacellulóz-gyártáshoz kapcsolódik. Amikor Fűzfő papírgépei igen gyakran kutatóintézetünk kísérleti gépeivé váltak, annak érdekében, hogy növelni tud-

jük papírjainkban a kor egyik célkitűzéseként – a hazai eredetű nyersanyagok minél nagyobb mértékű felhasználását.

Folyóiratunkban gyakran beszámoltunk a szalmacellulóz-felhasználás kellemetlen kísérő jelenségeiről, a ragadásról a préseken és az „ablakosságról”, illetve e jelenségek elleni küzdelemlről. Csak arról nem írtunk, hogy fűzfői és kutatóintézeti vezetők ez ügyben gyakran egymás sértegetéséig is eljutottak, szakmai eszmecsere névezve azt.

Ahogy szokás volt mondani, nagy népgazdasági jelentőséget tulajdonítottunk a kábel-szigetelő és fotó csomagoló papírok hazai gyártásának az importkiváltás jegyében. Tetűk ezt évtizedeken át negyedévenkénti rendszerességgel, amiről a Papíripar többször hírt adott.

Az 1965-ben a fűzfői 2-es papírgép rekonstrukciója során beépített – Magyarországon első – enyvezőprés kezünkbe adta azt a lehetőséget – éppen a legjobbkor – hogy az abban az időben kezdődő fokozott nyomdai igényeknek megfelelő felületkezelt író-nyomó papírok több változatával jelen lehessünk a papírpiacra. Sorra születtek a keményítővel, különféle kaolinmázakkal és színezékekkel felületkezelt gyártmányaink, melyek kutatóintézetünk együttműködésével rövid idő alatt országosan elterjedteké váltak. Mindezekről a Papíriparban beszámolni nemcsak nekünk, hanem intézeti kollégáinknak is hálás feladat volt.

Az 1978-ban 50 éves Fűzfői Papírgyár jubileumi ünneppsorozatáról, az abban elhangzott szakmai előadásokról a Papíripar több száma is megemlékezett.

Az eukaliptuszt mint a papíripar ígéretes nyersanyagát személyes tapasztalatok alapján mutattuk be.

Felhívtuk a figyelmet arra, hogy az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk a Balaton közelsége miatt is milyen új fokozott környezeti feladatot jelent a gyárnak.

1986-ban vettünk búcsút a Papíriparban is Alpári Lajostól, aki évtizedeket át meghatározta a Fűzfői Papírgyár arculatát, aki a hazai papíripar kiemelkedő személyisége volt.

1998-ban Fehérmíves napok keretében került sor a 70 éves Fűzfői Papír Rt. ünneplésére, amiről bő terjedelemben számolt be folyóiratunk.

A Papíripar nyomon követte és hírül adta azokat a tulajdonosi változásokat, melyek 2000-ben kezdődtek, de az ezt kiváltó okokat igen tapintatosan elhallgatta. Ezeket egy szakmai folyóirat ünnepi számában sem illik sorolni.

Minden esetre az egykor elképzelhetetlen események, mint a felszámolás, értékesítés pályázat, bérleti szerződés, közvetlen értékesítés gyors egymásutánban követték egymást. Szerencsére nem hiába, mert 2002-ben a 74 éves gyárban „próbaüzem” indulhatott, adta hírül – sokak megnyugvására – a Papíripar.

Történetének legnehezebb időszakán túljutva, a Fűzfői Papírgyár megmentőre talált. Helyzete azonban, a konkurencia által elvett piac, a szakmai kultúra újjáélesztése, a hozzáértő szakemberek megtartása és a környezeti károk felszámolása miatt bonyolult és nehéz volt.

A „minden a megoldás irányába halad” szó alapján is a Papíripar 2003-ban közreadta az elnök-vezérigazgatóval készített interjúban, hogy az új tulajdonos a vezetőkkel együttesen minden hátráltató tényező ellenére folyamatosan és gyorsan újjáéleszti az egykor szebb éveket élt gyárat. Erős törekvése van az elvesztett piac visszaszerzésére nemcsak a papírgyártás, hanem a feldolgozás terén is.

Erre a megújulásra való igyekezetnek igen beszédes példája volt már az új tulajdonos által rendezett jubileumi ünnepség 2003-ban, melyen a 75 éves gyárat az újjászületés és a megújulás jegyében ünnepelhettük, sorainkban a Papíripar képviselőivel. Itt jómagam is nem akármilyen érzéssel vehettem részt és tarthattam előadást a Vizsolyi Bibliáról, és a hasonló kiadásához, annak nyomtatásához egykor gyártott papírunkról.

Ezen az ünnepségen jó volt érzékelni, hogy a gyár mai vezetői is ismerik és magukénak vallják Vörösmarty nevezetes mondását, miszerint:

„a múltat tiszteld a jelenben és tartsd meg a jövőnek.”

Turóczi József